

Iz mladostnih načrtov.

VI.

estarijev Vinko iz Zagorice bi bil rad »gospod«. Saj veste, kaj se to pravi: Duhovnik bi bil rad. Lepe namene ima Vinko, in lepa je služba, ki jo misli nastopiti.

Kolikokrat sedi Vinko zatopljen v svojo prihodnost. Pred njegovo duševno oko prihajajo tako lepe slike.

V šoli uči otroke kakor sedaj njega gospod Anton. Sedaj razlaga, potem vprašuje, otroci mu pridno odgovarjajo. Vinko jim pa deli podobice. S kakšnim veseljem pogledujejo otroci sedaj »gospoda kateheta«, sedaj podobico. Urno gredo iz šole domov, da pokažejo še doma, kako pridni so bili v šoli.

Vinko je izvrsten pridigar. Kako ga vse zvesto posluša, ko oznanjuje in razlaga v cerkvi nauk Najvišjega. Doma se pogovarjajo ljudje, kako lepo jim povedo v cerkvi gospod Vinko; po tujih farah govore, da noben gospod nima tako lepih pridig kakor gospod Vinko. Po devetih farah govore le o njem.

»Če boš gospod, ne boš nikdar lačen belega kruha,« je dejala enkrat Vinkova botra Mina. Tudi to bo nekaj za našega fanta, ki iz vsega srca ljubi kos belega kruha.

Vinko — gospod! Te lepe sanje in želje zlate mladosti treba vsekako uresničiti. Ali to stane lepe denarje. Kje jih bo Vinko vzel? Doma so revni, posoditi takemu otroku pa noče nihče — kaj torej!

Naš Vinko že ve, kaj bo storil. Prosil bo; saj prositi ni greh, Pisal bo gospodu Janezu, s katerim sta bila tako prijatelja — vsaj Vinko si je to domneval — ko je bil gospod Janez za kaplana na Bledu; pa še drugim bo pisal.

Gotovo ste radovedni, kako je Vinko prosil. Ali naj vam povem. Nalašč bom.

Lubi gespot

Jest vzamem pero v svojo desno roko in predno vam kej pišem, vas lepo postravim in vam povem, da bi biv tut jest rat tak gespot kokr ste vi. Nardite vi, da bom jest tak gespot. Drugih novic pa nimam. In prosim za odgovor. Staj vas pa prav lepo postravim

vinko Kovačič

vas za Gorice pošta blet.

Škoda, da nimam nič rdeče tinte. Koj bi vam pokazal, koliko napak je napravil Cestarjev Vinko v tem pismu. Pravzaprav pa jih tudi lahko sami najdete.

Vinko se bo moral pa bolj pridno učiti in v šoli bolj poslušati, drugače ne bo nič z njegovim gospodom. Prvo je pisanje in branje in drugo znanje, pottlej šele sanje.

VII.

»No, kako je bilo v šoli?« so me vprašali domači, ko sem jo prvi dan primahal iz šole.

Kdove, kolikrat sem dobil potem še enako vprašanje. In na dolgo in na široko sem popisoval, kaj sem doživel v šoli sam in kaj drugi.

Čez vse vseh mi je bil prve šolske dni gospod učitelj. Bil je mož lepe visoke postave in nosil je zlate naočnike. Pa kako je bil učen! Čisto vse je znal, kar smo se v šoli učili. In kako lepo je pisal! Ne tako, kakor mi, njegovi učenci. Saj veste, kako pišejo učenci: vse črke leže križem. Pa učiteljeva obleka! Vedno je bil tako oblečen, kakor mi ob nedeljah.

Učitelj biti je pa res lepo — sem si mislil.

Naj me stane kar in kolikor me hoče, jaz hočem postati učitelj... To je bil moj novi načrt.

Igrali smo potem šolo, in moja želja se je že napol uresničila.

Učitelj! Ponosno sem sedel za mizo, na stoleh poleg mize je pa bila peščica otrok, sedaj mojih

učencev. Oh, kako so bili nemirni! Vsevprek so govorili, šepetali, se smejali, jaz sem jih pa miril.

Pa kako malo so znali! Kopačarjev Jakec ni znal prav nič brati. Ali je torej čudo, če me je minila potrpežljivost, da sem zgrabil Jakca za lase. Jakec je pa namrdnil usta na jok in se začel jeziti.

»Lasal me pa ti že ne boš!«

»Pa te bom!«

»Pa me ne boš!«

»Tihol!«

»Tebi že nikoli!«

»Na!«

Pa sem mu priložil eno tja preko ušesa. Jakec je zajokal na ves glas, potem pa jo mahnil domov; bili smo si sosedje.

Kmalu pridejo sosedov oče.

»Zakaj si pa našega tepel?«

»Zato, ker mi je ugovarjal.«

»Ali se ti mar ne sme?«

»Ne, mi se igramo šolo, in v šoli ne sme nobeden odgovarjati, če ni vprašan.«

»V šoli ne rečem nič, pri igri pa ni tako. Na! Da boš vedel našega pretepati.«

Pa mi je priložil sosedov oče eno okrog ušes, da je v meni zašumelo. Šole je bilo pa kmalu konec. Zatvoril sem jo za zmeraj.

Tisti dan sem prvič občutil grenkost učiteljskega kruha, in ta grenkost mi je za vedno vzela veselje do učiteljskega stanu.

Krenil sem torej spet na drugo pot.

J. E. Bogomil.

Murenček.

Kdo ne pozna črnega murenčka, ki ima svoj domek v podzemski luknjici na travniku. Do pozne jeseni nas vabi ob večerih, ko poje svoj čri-čri.

Velik strahopetec je. Če se le zgane kaka bilka v vetru, že jo ubere v svojo hišico. Tu čaka, da se vse umiri, pa prileze zopet varno na dan.